

Előfizetési díj.

kre postán vagy helyben házhoz hordva:

Egész évre	15 frt.
Felére	8 „
Negyedére	4 „
Egy óra helyben	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

Megjelenik mindennap, az ünnepeket követő napok kivételével.

Szerkesztői szállítás:

Bel-királyuteza 28-ik szám hóvá a lap szellemi részét illető közlemények címzendők,

AZ ÉRTÉKESEBB CIKKEK DIJAZTÁRNAK!

Kéziratok nem adatkak vissza.

Kiadó-hivatal:

Stein János könyvkereskedése, hová az előfizetések és hirdetések küldendők.

Nyitléri cikkek

garmond sora után 25 kr. fizetendő.

ELŐFIZETÉSI FELHÍVÁS

„KELET”
politikai és közgazdasági napilap
1875. ötödik évfolyamára.

A „Kelet” jelen évvel fennállásának ötödik évfolyamába lép. A közönség pártolását kiérdemlendő, a közönség kíváncsiát tenni, midőn lapunkat mérsékel áremeléssel tetszetősebb és nagyobb alapon új betűkkel állítjuk ki.

A „Kelet” előfizetési ára:

gész évre	15 frt.
félre	8 „
egyedévre	4 „
gy óra	1 frt 50 kr.

Egyes szám ára 7 kr.

A megrendelések legelőszérűbben postaltalvánnyal alólírt könyvkereskedésébe küldendők.

Nyolcz egyszerre beküldött előfizetés után tiszteletpéldánnyal szolgálunk.

Kolozsvár, januárban 1875.

Stein János

a „Kelet” kiadója.

Rmán program és hivatali competentia.

Kolozsvár, jan. 13. 1875.

(B—n.) Ezen két kérdés tárgyalattotta „M. Polgár” ez évi 6. és 7. számában.

Az első Moldován Gergely úr tárgyalta „A románok a válton” című cikkében, kellő higgadsággal, míg a második egy M. Várhelyről keltezett s „A kir. tábla köréből” című cikkben egy más (M.) betűvel jegyzett író hozta felszre.

Egy ideig haboztunk, ha vajon hozzá szóljunk-e a fennebbi kérdéshez, félve, nehgy felszólalásunk által a tulzó román polárokat felzúdítsuk.

Miután azonban a tulzókat amugy sem lehet sem kielégíteni, sem a loyaltas logika vagy bármely más fegyverrel legyőzni, szükségesnek tartjuk a román részről felhozott mindkét kérdéshez hozzá szólni, mert meg vagyunk róla győződve, hogy a higgadt eszmecsere csak használhat mindnyájunknak.

A román programról Moldován úr fennidézett cikkében többek közt megemlíti azt, hogy a kolozsvári román intelligencia egy felhívást intézett az összes románokhoz, melyben Gy. Fehérvárra febr. 15-ére egy román conferentia összehívását indítványozza s az lenne aztán hivatra a valódi román programot megállapítani.

Moldován úr magát a felhívást nem részletezi, még csak nem is ismerteti, de elitéli az eddigi passiv magatartást s általában az eddigi román vezérek álláspontját.

Moldován úr cikkével szemben a „M. P.” 9. számában a román kör tagjai aként nyilatkoznak, hogy nekik csejök csak annyi volt a felhívásban, hogy a lehetőség egyetlen román se maradjon választó jogosultság nélkül, a ki törvény értelmében a jog megszerzésére minősítve van s hogy általuk ajánlott vagy más módon Gy. Fehérvárra egy oly conferentia hívassék össze, mely a románoknak a lehetőség megfelelő valódi képviseletét tekintethessék.

Mindezeknél fogva igen természetes, hogy nem mondhatjuk el nézeteinket magára a felhívásra s annak pontjaira nézve mert azokat nem ismerjük; de elmondjuk meggyőződésünket a tartandó conferentia tárgyaira vonatkozólag.

Általában elvileg nem tartjuk helyesnek, ha a nemzetiségek politikai kérdésekben nemzetiségek szerint csoportosulnak s igen óhajtható volna, hogy a politikai kérdések menél tisztábban elválasztassanak a nemzetiségi és valláskérdésektől, kövesse a politikai ténen kiki nemzetiségi és valláskülönbőség nélkül a maga meggyőződését s csatlakozzék ehhez képest egyik vagy másik párthoz.

Epen ezért helytelenítettük mi a hirdett régiuni programot, mely szerint egy új magyar párt lett volna szervezendő és a mely szerint e párt úgy lépett fel, mint a nagyobb birtokosság érdekeinek képviselője.

Mi azt hisszük, hogy mindazok, kik még ma is nemzetiségi vagy párt-politikát

üznek, az 1848-ik év vívmányai legdicőbbike, a polgári jogegyenlőség elvé ellen vétének.

Ennélfogva magunk részéről elvben nem pártolhatók a tervezett román conferentiát, valamint nem pártoltuk a megboldogult magyar párt kísérleteit sem.

Miután azonban a román nemzet fiatal részben a kifelé gravitáló izgatóság aspiratiókat ébresztettek fel, melyek a hazánkban együtt élő nemzetek egyetértését lehetlenné teszik, kétségenkívül csak helyeselnünk kell a kolozsvári román intelligencia azon törekvését, hogy az összes román intelligencia értekezzen azon eszközökről, a melyekkel az igatok által félrevezetett népet a helyes útra viszsza lehetne vezetni.

Hogy azonban ezt el lehessen érni, multhatatlanul szükséges, hogy a tartandó értekezlet bizonyos korlátokat ne lépjen át, nevezetesen: ne ereszkedjék törvényjavaslatok készítésébe, ne adjon helyett oly nemű tulzó követelésnek, még petitió alakjában sem, melyek Magyarország államiságával, függetlenségével és területi épségével összeférhetlenek s ne kívánjon pressiót gyakorolni a román választókra arra nézve, hogy majd a képviselőválasztások alkalmával melyik párthoz csatlakozzanak, mert ez utolsó esetben a conferentia cortestanyává aljasul.

Nézetünk az, miszerint a conferentiának fő feladata volna módját találni annak, hogy román testvéreink mihamarabb meggyőződjenek arról, hogy a Magyarországi területén lakó népjajok egymásra vannak utalva s csak válvitve biztosíthatják hazánk s abban a magok jövőjét.

Ha ezeket megérti a nép, jól megtérünk magyarok, székelyek, románok és szászok egymás mellett.

Most térjünk át a második kérdésre, melyet (M.) úr vetett fel „A kir. tábla köréből” című cikkében.

Czikirő abban keresi a nemzetiségek egymás iránti bizalmatlanságának okát, mert a kormány nem volt elég méltányos, a nemzetiségeknek még ma mindenesetre létező érdekei iránt.

Mi nem vonjuk kérdés alá, hogy egyes vidékeknek, városoknak, nemzetiségeknek, sőt meg családoknak is lehetnek érdekei s azokat a törvény korlátain, de csak is ezeken belül lehet figyeembe venni, azonban a létező törvényekkel szemben el kell nemulnia minden érdeknek. S

— Hogyan, Múza Pawlowna is? — kérdém.

— Ugy van, ő is. Ugy-e szép egy leány lett belőle! Mit szől ön hozzá?

— Bizonyos, hogy szép kis leány! — bizonyítám én is.

Punin megismítá kezével kopasz fejét. Tűzről pattant egy leány az uram, valóságos gyöngyszem, fénylő drága kő, való igaz az! Félem hajolt az asztalon keresztül s fülembé sugta:

— Nemesi vér is foly ereiben, csakhogy — ön ért engem — balkézről való házasságból: a tiltott gyümölcs megízeltetésének következménye.

A szülők elhaltak, a rokonok mitsem akartak a gyermekről tudni s sorsára bízták őt! így nem maradt fenn számára más, mint kétségbeesés és éhhalál! Ekkor szívére vette ügyét Semeonits Paramon, az igazságos, az ur kegyeltje, s megjelent mint szabadító angyal!

Felfogadta, isten ez elhagyatott teremtményt, táplálta, ruházta s a madárkát felnevelte s benne örömet lelte.

Mondhatom önnek, hogy ritka derék egy ember ez!

Punin hátra veté magát székében, kezeit égfelé emelé s aztán újból előre hajolva titokteljes hangon suttogta:

— Sőt maga Paramon . . . nem is tudja ön? ő maga is nagyon elkelő származású hasonlóan balkézről. Azt mondják, apja nem lett volna kevesebb, mint egy georgiai uralkodó családbeli herceg, a Dávid király családfájából. Mit szől ön ehhez? — Csak néhány szó — és mily nagy jelentőségű!

A Dávid király vértéből — Ez nagyszerű nemde? Egy másik versio meg azt mondja,

nem emlékszünk, hogy a nemzetiségekkel szemben tulzigorú politikát követett volna akár a kormány, akár a ház.

Elmondja továbbá czikkirő, hogy a nép szereti fiait hivatalban látni s több bizalma van a nemzetebeli hivatalnokhoz és bírőhoz s azután reá jön tulajdonképeni tárgyára, t. i. arra, hogy a királyi táblánál nincsenek kellő számarányban alkalmazva románok, idéz eseteket a midőn román helyett másajku bírák nevezettek ki ezért megtámadja a kormányt és b. Aporkir. táblai elnököt.

Mi nem vagyunk hivatra sem a kormány sem b. Aporkir. táblai elnököt, sem (M.) úrral szóváltásban ereszkedni, azért csak röviden azt mondjuk, hogy ha a kormány, akár a b. Aporkir. táblai elnököt, ha csak egyes románokat is mellőzött, azért mert románok voltak, az kétségen kívül hiba volt; de még nagyobb hiba lenne ha a kinevezéseknél nem a képesség, hanem a nemzetiségek aránylagos részesedése lenne mervád. A mint a „M. P.” mai számában az ügyesség nyilatkozatából látjuk, e vád az illetőket nem illetheti.

Ma már hála istennek nincs szász, román, székely vagy magyar competentia a hivatalok osztásánál s minden hivatalra compatibilis a haza bár mily sorsu, vallásu és nemzetiségű polgára, ha arra képesítve van.

— A pénzügyi bizottság január 12-én tartott igen fontos ülésében az összes pénzügyi helyzetet felölölő vita fejlődött ki az 1875-iki államköltségvetés deficitjének fedezetéről, illetőleg a pénzügyminiszternek a tárgyan a bizottság előtt tett előterjesztése tárgyában. Horváth, bír. Lipthay Béla és Széll Kálmán hosszas érveléssel kifejtve azt, hogy kiadásainknak, és pedig egy tisztán rendelkezésünktől függőnek, mint a közösgyiekeknek — lehet — redukciójá mellett az államháztartás egyensúlyának helyreállítását elkerülhetetlenül szükségessé teszi a közjövdelmek fokozását is, a pénzügyminisztr előterjesztése mellett nyilatkoztak. Fellenkező álláspontot foglalt el Mjricz Pál és Tizá Kálmán, előbbi egész sorozatát adván elő a finansziális projektumoknak, melyek szerinte minden súlyos adóemeléssel nélkül lehetővé teszik az államháztartás egyensúlyának helyreállítását.

— Illetékes és érdekelt körökben arról beszélnek, — írja a „M. Politika” — hogy a hivatalnokok a folyó évben drágasági pótlékban fognak részesülni. — Ezen hír

hogy Semeonits Paramon őt apja valami Babur nevű indiai Shah lett volna a „fehér csont” Ez is szép ugy-e? Oh nagyon szép! — Hát aztán Baburin is eltaszítá magától családja s átengedte sorsának?

Punin ismét megismítá kopasz fejét.

— Természetesen! és még mennyivel nagyobb mérvű kegyetlenséggel, mint a mi fiatal királyunké! Legelső ifjusága óta a lételet örökös küzdelem volt az ő életé!

Felhasználta ez alkalmat s e tárgyról is képletről egy költeményt írtam, melyet egykor fel fogok olvasni önnek.

— Ugy? — szólék élénken — tehát ez okon lett Baburin köztársasági érzelmű!

— Nem, nem ez okon — viszonzá Punin az ő jószívű egygűységében. Atjának rég megbocsátott már: hanem nem bír ő eltűnni semminemű igazságtalanságot s mások bánatát, nyomorát nagyon is szívére veszi.

Már éppen azon törtém fejtem, miként hozhatnám szóra ama tárgyat, mit tegnap Múza bizalmasan közölt velem, Baburin házassági ajánlatát, de nem tudtam elhatározni, hogyan fogjak hozzá, midőn Punin maga segített ki a zavarból.

— Ön semmit sem vett észre nálunk? — kérdé egészen váratlanul s szemével hamisan pislogatva.

— Volt valami figyelemre méltó nevezetes házunknál? — kérdém viszont én is.

Punin óvatossan körül nézett, mintha félne, hogy valaki kihalhat bennünket s aztán ünneplés hangon folytatá:

— A mi fiatal hercegnőnk a mi kis Múzsánk nemsokára férjes delő leendő.

— Hogy hogy?

Nemsokára Baburin asszony lesz a neve! — Etna némi megerőltetéssel a szóból Punin, miközben párszor megkopogtatta térdét

erősítésére, azt hozzák fel, hogy egyenesen a kir. kabinéból jött a kezdeményezés; és a miniszterelnök a pénzügyrehoz fordult a modus procedendi megállapítása végett. Ghyczy Kálmán haladéktalanul elkészítette számszótárával a javaslatot, mely szerint a centrumban lévő hivatalnokok fizetése (a lakbér kivül esik a számitásból) 30%; a vidéki nagyobb városokban élők 20%; a kisebb városokban levők 15%-kal emeltetik. Az egész pótlék 3.000.000 frtot veend igénybe s csak azok között osztatik föl, kiknek 2000 frtnál csekélyebb fizetésök van. E hír azt is mondja, hogy a javaslat rövid úton már átadott Széll Kálmánnak, mint a pénzügyi bizottság előadójának, tanulmányozás végett, s hogy Széll Kálmán melegen pártolja azt. A budgettel a pótlékgy egy-szerre fog tárgyalatni.

— Az általános jövedelmi adó most Ghyczy pénzügyminiszter által is tervezetvén, érdekesnek tartjuk mi is fölemlíteni, hogy ez adó nem behozatalát a Szávny-miniszterium is ajánlá. E kormány, mint a 21-es bizottság elé terjesztett jelentéséből látjuk, a jövedelmi adót 3%-ra tervezé s abból ötödfél millió eredményt várt. Az említett jelentésnek ezen ügyre vonatkozó része így hangzik:

„Tényleg fennálló személykereseti adó törvényünk szerint azon föld-, ház- és tőkebirtokosok, továbbá iparosok és kereskedők föld-, ház- és jövedelmi adja, a kik ezen címeken 50 frtot meghaladó adót fizetnek, 34,785,721 frtra meggy.”

Tekintettel arra, hogy ezen adóösszeg általagosan mintegy 15-ös adószázalék alapján vetetett ki, föltehető, hogy e

34.75,721 forint adónak 231,904,807

tiszta jövedelem felel meg,

a miből levonandó:

a) a föld-, ház- jövedelemadójában mintegy 50,904,807

b) s adósság-kamatok fejében 25,000,000

Összesen 75,904,807 forint

minél fogva az új jövedelmi adó kivetési alapján 156,000,000 frt adóköteles tiszta jövedelem marad.

Ha az országgyűlés az általános jövedelmi adót három százalékban állapítaná meg, a jövedelmi adó címén 4,680,000 frt adójövedelemre számíthatunk.

Az idézett sorokból kifutik, hogy mily alapon tervezte a Szávny-kormány ez új adónemet. Ghyczy miniszter 4%-ra tervezi s eredményül 8 milliót vár.

hosszu ujjával s fejét mint egy khinai báb ide oda lobátta.

— Lehetetlen! — kiálték fel, bámúlást szinelve.

— S miért volna lehetetlen, ha szabad kérdenem?

— Mert Semeonits Paramon apja lehetne a leánynak; mert az évszámok ily nagykülönbsége kizár minden lehetőséget a szerelemre nézt — legalább a menyasszony részéről.

— Kizár?! — szakítá félbe szavaimat Punin. Hát a hála, szívjóóság s gyöngédség?

Kizár! De ön meggondolhatná uram, hogy Múza egy példány szerűdel nevelt fiatal, hogy kinek csak gyönyör leendő Semeonits Paramon hajlamát kiérdemelhetni — szóval néjévé lenni, nem a legnagyobb szerencse és boldogság-e ez, még egy oly leányra nézve is? Kélfőben ezt ő maga is belátja. Csak kísérje figyelemmel egyszer ön is, Múza tele van tisztelettel s remegéssel a Semeonits jelenlétében s mily bátoran talan elragadtatással szelelő ő!

— Hisz éppen ez a baj Punin, hogy jelenlétében fél és remeg!

Kit az ember szeret, az előtt nem retteg, nem fél!

— Ebben sem vagyok önnel egy véleményen! tesszem én például; szerethető-e valaki nálamnál jobban Semeonits Paramont? és lássa, én . . . én reszketek előtte.

— Ah ön — hisz az egészen más dolog! — Ugyan miért volna más dolog? Miért?

tört ki Punin.

(Folyt. köv.)

„KELET” TÁRCZÁJA.
PUNIN ÉS BABURIN.

Elbeszélés.

Írta:

JURGENJEV JVÁN.

II.

(1837.)

(Folytatás.)

Valóban? még akkor sem . . . az első említett ön valamit viszonyunkról; tehát megazon esetben sem, ha e . . . itt elhallgatott.

— Még azon esetben sincs miért féljen Múza Pawlowna. Nem tolakodom fel kegyelbíráljál és títka itt marad — kobleme mutatam — eltemetve. Higgye el, tudom méltányolni bizalmát, kisasszony . . .

— Hol van levélkém? — szakítá félbe hirtelen bizonyítgatásomat.

— Itt nálam.

— Adja ide ön . . . gyorsan, gyorsan!

Kivettem zseemből a tegnap kapott czédulát Múza hirtelen megragadta azt kis csinos szével, egy perczig mintegy határozatlanul lt ott, hogy vajjon megköszönje-e nekem, hogy eljöttem; előbb hajlandónak látszék erre, de ekor csak hirtelen megfordult, s a nélkül, hogymég csak nyúzólt volna is, lesietett a domól, melyen állottunk, s eltűnt.

Utána néztem, lássam mely irányban távozik Nem messze a toronytól, bő Almaviva köperbe (e köpenyek akkor igen divatosak voltak) burkolva egy alak látszott, a távol daczára Tarchow barátomra ismertem.

— **Az adóügyi bizottság** jan. 12-iki ülésében az u. n. fényűzési adótörvényjavaslat fölötti bizottsági jelentés hitelesítése után a kereseti adótörvényjavaslat tárgyalását lett volna megkezdendő, Lónyay gróf indítványára azonban elhalasztás a tárgyalás megkezdését más napra, szükségesnek tartván előbb meghallgatni a pénzügyminiszter előterjesztését a tervezett általános jövedelmi adótörvényjavaslat vezéreivel iránt.

— **A „M. Politika”** azt hiri, hogy a pénzügyminiszterium elnökségétől körrendelet ment ki a napokban a pénzügyigazgatóságokhoz, mely utasítja a főnököket, hogy mindazon tisztviselők szolgálati okmányait, kik a 40 évet a szolgálatban betöltötték, továbbá azokat, kik csak 35 éves állami szolgák ugyan, de a nyugdíjazásra eléggé érettek, mielőbb terjeszszék fel; és végre tegyenek javaslatot azon tisztviselők iránt, kik 10 évet államszolgálatban még nem töltöttek, de nem lehet hozzájuk, illetőleg hivatalos működésükhöz az állam érdekében reményt kötni. Ezen megtörtént intézkedés nagy terület nyugdíjazást és vékielégítést szünet, és helyet csinál azon használható tisztviselőknek, kik a márczius végéig feloszlatandó beregszászi és győri pénzügyigazgatóságoknál rendelkezési állapotba jutnának.

Áll pedig, e célzattal összeköttetésben a drágasági pótlék kérdésével azért, mivel igen sok elkorhadt koru és eszméjű tisztviselő van, a ki mindennap előléptetést vár, hogy rögtön nyugdíjba menjen; másrészt pedig, mert a jeltett fizetésnövelés állandósítása is célozattal: a mit nem viselhetne el a kincstár a feles munkaerő és munkaerőtlenség további alkalmazásának esetén.

— **Az erdélyrészi főispánok** közül az aranyosszéki, doboka- és felsőfőhermegyeibe nyújtották volna lemondásukat, miután a pénzügyi bizottság tárgyalási nyomán valószínű, hogy a nevezett megyék vezetése a szomszéd törvényhatóságok főnökeire fog bízni. E hír különben még meg erősítésre vár.

BELFÖLD.

Udvarhely, január 10.
(Udvarhelyi lapszemle.)

Végre — valahára három heti kínálódás után megszületett a sz-udvarhelyi „Baloldal” 2-ik száma is. „Legyen székei politikánk” — ban Ugron Gábor így szól: „Minden egyén életét és tényeit bizonyos cél érdekében és bizonyos elvek szerint intézi. Ez az egyén önkénykedési politikája.” Némely család saját ólakra, saját elvek által törekszik. Ez a családi politika! Ugyan, nem tart attól, hogy a hű jellemzésből a közügy palástja alatt működő családra is ráismernek?

Azután Bartha Miklós január 5-ről keltezve neki ront a jobboldalnak, s rugonfalvi bölcsességgel constátálja, hogy „vagy kibontott zászlóval csatlakozunk a baloldalhoz, s akkor pártunk létfeltételét tagadjuk” — már ezt mi is beismerjük, hogy a baloldalhoz csatlakozva a legszomorúbb állapotba süllyeszthetünk az országot, — „vagy pedig alkotmányunk fenntartásához szándékunk adjuk, hogy egy állam belügyeinek rendezésére képtelenek vagyunk!” Óh, mi szerencsétlenek! mért is nem jött Bartha Miklós születése előtt a világra, mert a pénzről tartott felvilágosításban teljesen bebizonyítja, hogy született pénzügyér, ki a pénzt semmire sem becsüli; a haszon megvolna, mert nem lehetne tartani, hogy a maga részére gazdálkodik.

Továbbá így ír: „Szilárd meggyőződésem, hogy előbb utóbb be fog következni az a, midőn a jobboldalnak feleletet kell adni sáfárcodásáról. S a számadások e nagy napján mit fog felelni a vagyonilag és erkölcsileg kifosztott nemzetnek?” Ugy megcsorított, hogy egerlyukba kellene bujnunk, ha ő kegyessége meg nem tanít, hogy mit feleljünk.

Vegyük tehát köszönettel és tanuljuk meg a bölcs szavakat: „Egy ballépés okozta mind a bajt, hogy a legszebb reményektől alattatva léptünk le a jogfolytonosság térértől nem számíthatunk ki e lépés borzázó horderejét” Bartha Miklós biztosit arról, hogy tévedésünk hely igazolás után, védelmet talál hazafias aggodalmunkban, s a súlyos következményeket méltósággal bocsátandja meg a nemzet.

„Levelek a berlini nevelésről” még ezen számban is nagy szerepelnek, mint egy berlini levelezőtől jött eredeti levelek. Kedves „Barátom!” megszólítással. A páva tollait nem tanácsos sajátok granát feltüntetni, mert könnyen kitéphetők! Ezután betekint a törvény-szék csarnokába s a királyi ügyészt „ezuttal is” készületlenül találja. Mi ugyan, ismerve a kir. ügyészt, kétségbe vonjuk, hogy tehetőségünk fogva képesek lennének őt megbírálni és hisszük, hogy 12 évi ügyészkedése alatt már elkészülhetett. Azonban feltéve, hogy az állítás igaz, biztón reméljük, hogy Bartha Miklós végtárgyalására jóelőre elkészül. Végre megemlékezik a tömöttetett főispánokról is, 3000 frtos foszakács és piuczemestereknek nevezvén őket. Ugyan kíméljük meg legalább Ugron Lászlót — ki szintén tömöttetett — és te-

gyék kivételbe, mert ha mindjárt jobb oldali is (?) legalább hozatja a „Baloldalt”.

Udvarhelyszék, jan. 10.

Tekintetes szerkesztő ur!

A Sz-Udvarhelyt megjelenő ugynevezett „Baloldal” 1-ső számában, egyéb ingerkedő személyeskedések között, „a népróvása” cím alatt is kibotattott egy támadás, a mely ugy tüntet fel minket, mint a kik az által, hogy a törvényhatóság — államkötvényekben több ezer forintot tevő saját köztvagyonának, a házi pénztárból, a Székelyudvarhelyt tervelt székely egyleti első takarékpénztárba való betététét megtagadtuk — a nép ellen bünt követtünk volna el.

Miután az ugynevezett „Baloldal” kiadott programjához híven s „a népróvása” című cikkéből is kirivólag, az ezen fél véleményének és meggyőződésének, alkotmányos fogalmak szerinti tiszteletét hasábjairól merőben kizárja, annál fogva tisztelettel kérjük a t. szerkesztő urat, hogy alábbi indokolt örvédelmi nyilatkozatunkat becses lapjában közrebo csátani sziveskedjék.

Mi ezen — a nép gyűlöletét ellenünk igaztató és alkotmányos emberhez nem méltó nyanusítást — tiszta meggyőződésünk egész erejével és önértékelt határozottan visszautasítjuk. Igen is. Mi nem szavaztuk meg a törvényhatóság pénzének betételét, mert a mai zilált pénzügyi viszonyok között, a midőn hazaszerte még jó hiteltől takarékpénztárak is, a részvényesek rovására váltak fizetés képtelenné: a törvényhatóság, közvetve pedig a nép rovására, nem akartunk „Gründerek” lenni; és mert azt tartjuk, hogy a ki mostani időben az olyan veszélyes játékot szereti, tegye azt kizárólag a saját zsebére, nem pedig a közvagyonból.

Ezen meggyőződés vezette szavazatainkat. És ha ezen meggyőződésünket olyan csatlakoztatnának tekinteni, mint a milyennek a „Baloldal” a magáét hinni látszik, akkor mi is elmondhatnók, hogy éppen azok akartak a nép ellen bünt elkövetni, a kik annak közvagyonát a takarékpénztárban veszélyeztetni óhajtották. De mi ezt nem mondjuk, mert tudjuk az ellenvéleményt tisztelni s így joggal megköveteljük „mi is, hogy meggyőződésünk tisztasága senki fia által botorolva gyanusítások. Közügyekben a nyilvános és tárgyalagos bíráltság jogosultságát elismerjük, de agadjuk azt, hogy a személyeskedés terére letörpült gyanusítás, a közügynek szolgálatot tett volna valaha. — Szabó Gergely, Lukács István, Török Gáspár, Török Pál, Pál József, Lőrincz János, Vas János, Gerich Adolf, Máthé Pál — többi elvtársai nevében is.

Magyar lapok szemléje.

A „Reform” a pénzügyi bizottság egész működéséből, valamint Ghyecz Kálmán önfeláldozó nemes buzgalma és munkásságából csak azt látja, hogy gazdálkodásunk akkora beteg, hogy mindenünk fáj, és a beadott szerek, a mennyit egy irányban használnak, más tekintetben annyit ártanak, s mindenese re csak palliative segítenek kórágunkon. A pénzügyi és adóügyi bizottságtól nem remélheti az egyén sely helyreállítását. Gyökeresebb megtakarításokat és nagy öbbszerű intézkedéseket kíván. — A folyó évben a kridától nem fél. Van még a kölcsönből 32 millió, s pénztári készlet 12 m. Van tehát még egy esztendő államháztartásunk rendezésére cselekedni. De mi csak tanácsokunk, irunk és beszélünk. A sok szó pedig nem pénz, de igenis pénzbe kerül. A nemzet tetteket kíván, s azokban biznek ha látna. Biznek és áldozna ha látna, hogy valaki tisztán fogja föl a helyzetet, tudja mit akar, s a mit akar, keresztül is tudja vinni.

A „Pesti Napló” Budapest főváros pénzügyi s gazdasági helyzetét párhuzamba téve az ország hasonló viszonyaival, úgy találja, hogy az összevetés a fővárost határozottan előnyös és általában kedvező posztíóban tünteti fel, — Budapest háztartási mérlege activ, hitele nagy, vagyona — adósságaiboz mérten — igen tekintélyes, jövedelmi forrásai bővek, és bár személyis dologi költségeiben itt-ott tulten fog, egy némely nagy beruházásai ellibázottak, és kiadásai öregbedők: mindamellett gazdasági helyzete egészben véve szilárd és egészséges: alapokon nyugszik. A főváros politikát vet nem egyedül az általa szedett fogyasztási adókra, mint a bornál és sörnél, hanem maga egyenesen vet ki fogyasztási adót oly cikkekre, a melyektől az állam vesz ugyan indirect adót a termelésnél, de nem a fogyasztásnál, ilyen a sör és szesz, s azt a kérdést teszi, nem szelhetnének-e az állam közvegi az állami kincstár számára is nemcsak a bor és hús, hanem a termelésnél indirect adóval egyszer már megtrótt sör és pálinka után is fogyasztási adót? Nézetek szerint semmi sem áll utáján annak, hogy az állam ezen új fogyasztási adót behozza. Tiltakozik a pénzügyi bizottságban indítványozott örlési adó behozatala ellen, mert inkább akarja a pálinkát és sört drágítani, mintsem az örlési adóval a mindennapi kenyeret.

A „M. Politika” Ghyecz beszédéből, a pénzügyi s adóbizottságok tárgyalásaiból azt következteti, hogy a deficit eltüntatése, az egyensúly helyreállítása, és a mi még sokkal több: az államháztartás rendbehozatala tisztán mechanikus uton lehetetlen. A „M. P.” ugy találja az egész dolgot, hogy minden bizonytalanságban van, oly formán mint a szegény embernél, kinek holnap kenyérre lesz szüksége; de még ma nem tudja, hogy honnan fogja azt venni? Azért különösnek tartja, hogy a deficitet nem tartják nagy bajnak, s a pénzügyi állapotot nem veszik némely államférfiak elég komolyan.

Az „Ellenőr” előszámlálja az 1867-diki alkotmány bármily foku módosulhatóságának feltételeit. Kell ehez többség a képviselőházban, a főrendiház megnyugvása a hozandó törvényjavaslathoz, a király sanctiója, az osztrák-állam képviselőházának akarata, ugyanazon osztrák állami felsőháznak meggyezése, és az osztrák császár sanctiója, valamint a minisztertanácsok egyetértése. . . . A közügyek eltéréséről úgy hiszi, a magyar nemzet önértéke és jogérzete soha sem fog lemondani, azért kívánja, hogy a balközép foglalja el azon álláspontot, melyet a parlamentáris rendszer valódisítására törekvő alkotmányos ellenzéknek elfoglalni kell.

A „Jelenkor” gróf Andrásynak és gróf Lónyaynak egymáshoz való közeledéséről ír, mely momentumot fontosnak jelzi s óhajtja, hogy a közeledés momentumuma nemcsak pilanatnyi udvariasság, hanem a szükség felismerésének következménye legyen, mert ez az első lépés volna arra, hogy a Deák-párt visszanyerje régi erejét, feltámadjon benne az önbizalom, és minden árnyalata közt lehetővé legyen a transactio, melyek nélkül a mai helyzetből kibontakozni, a szükséges reformokat és reductiókat végrehajtani, az ország népének terheit kevesíteni lehetetlen.

Román lapok szemléje.

Az erdélyrészi két román politikai lap 1874-ik évi legutolsó száma (görög naptár szerint) a jövő országos képviselői választásokkal foglalkozik, mint a legfigyelemre méltóval és tárgyban: a kolozsmegeyi románság felhívását ismerteti. A „Gazetta Transilvaniei” ezen felhívást a jelen körülmények között a legértetebbetnek nevezi, mert az nem elegyedik az activitás vagy pedig a passivitas kérdésébe, hanem csakis egyszerű felhívás arra, hogy a románság a szavazók lajstromába irassa be magát. Arra pedig, hogy a jövőben magoktatás iránt határozottan, az 1875. év febr. 15-én megtartandó gyűlést jelöli ki.

A „Telegrafulu Român” mely lap a mint ezen lapok olvasói emlékezhetnek, már az 1874. évi képviselői választásokkor is az activitást illetőleg a képviselői választásokban való tömeges részvételt s követeljelteket felállítása, hogy a megválasztottaknak a képviselőház a való belépése mellett volt s a mely elve miatt az időben nem csak hogy a többi román lapok által éles megtámadásoknak volt kitéve, hanem a románság egy része az ugynevezett passivistáktól a renegat nevet is megkapta, a „Telegrafulu Român” utolsó vezércikkét azon óhajással kezdi, hogy vajha a bekövetkező újév több áldást hozna, mint az elmúlt 1874. Ezen lap is a kolozsmegeyi románság felhívásával foglalkozik s kinyilvánítja, hogy a kolozsmegeyi románság ezen lépés által egy elvitathatlan érdemet szerzett magának a nemzet és a haza érdekében. Ezen nyilatkozat, illetőleg felhívás szakítani akar az erdélyi románság eddigi politikájával s utat keres arra, hogy a román politika jövőjén újra mozgásba s érje el azon állapotot, a mely szükséges, hogy a nép újra politikai tényező legyen.

Azt hittük, — írja a „Telegr. Rom.” — hogy a mit a kolozsmegeyi románság mondott, az élénk visszhangra fog találni nemzetünknek s hogy más román clubbok is netán fognak arra nyilatkozni vagy véleményeket e tárgyban közludomásra hozni, mostanig azonban alig láttunk valamit, mert hihetőleg a többi clubbok azon nézetben vannak, hogy a kolozsmegeyi románság felhívására nem kell felelni, mivel az minden licentia nélküli önfeltolás s önmagának infallibilitás tulajdonítása.

„Pusztá tagadások által nem remélhetünk egyebet, mint hogy nem sokára egy általános negatív alá leszünk eltemetve, a mely a nemzeti létezőnk jogosultságát is tagadói fogja.” A dolog tiszta, mert 1863 óta egyebet sem csináltunk, mint semlegeskedtünk. 1872. évben azt hittük, hogy a dolgok jobbra fordulnak s örvendtünk a n-szebeni gyűlésnek, mely a dolgok élére állott, azonban örömtünk korai volt mivel az egészek eredménye semmi sem lett. És mindaddig, a míg nem leszünk összeköttetésbe multunkkal nem lépünk ki a politikai tényezők közé, a legnagyobb vétkeket követjük el magunknak iránt s megtagadjuk a többi nemzetek előtt saját politikai existenciánkat.

Ép így áll a dolog az ellenőrzéssel is, amely egy 100 millió tőkéi képviselő és mil-

KÜLFÖLD.

Kolozsvárt, 1875. jan. 14.

A külpolitika terén kevés újsgót jelent a távrida. A franciaia miniszterválság sajátságos véget ért. Minthogy Mac Machon tábornagy Larcy, Dufaure, Audiffret-Pasquier uraktól kosarat kapott, Broglie herceg pedig kijelenté, hogy mindaddig, míg a nemzetgyűlés az alkotmányi törvényekről nem nyilatkozott cabinetet alakítani nem képes, tegnapielőtt reggel a régi miniszterek ismét tanácskozást tartottak. Ekkor Mac Mahon kijelentette, hogy az alkotmányos törvények sorsának eldőltség nem alakulhat új kormány s így felkérte az eddigi kormány tagjait, hogy továbbra is helyükön maradjanak Minthogy a ház még a folyótél végén megkezdte az alkotmányi törvények tárgyalását, a miniszterek az ügy megoldásáig hivatalban maradnak. Így tehát néhány napig béke lesz Franciaországban.

Egy orosz lap szerint az orosz véderő az általános védkötelezettség alapján 1,700,000 rendes katonából, 200,000 kozákból és 1 millió honvédség csak az évek bizonyos sora mulva fogja a számot elérni, folyó évben Oroszország összesen mintegy 1,463,000 harczossal rendelkezik.

A franciaia hivatalos lap közli az 1875. és 1876-ki költségvetést. E szerint a háboru által okozott kiadások 9820 mil. 463,000 frankot tesznek, melyek különböző kölcsönök által fedeztettek. Az évi kiadások a kölcsönökre 631,791,704 frankra ragnak. Más évi kiadások az államadósságra és dotatiókra 71,638,533 frankkal, a különböző miniszteriumok kiadásai pedig 257 mil. 780,328 frankkal gyarapodtak. Ide járul még a 66,390,000 franknyi adó, melyet Franciaország Elsasz-Lothringia elhódítására által elvesztett; e szerint 841 mil. 502,365 frankra új adókat kellett behozni. Ezen 841 millióból megszavazott eddig a kamara 668,507,000 frankot. Miután a régi adók az utóbbi négy év alatt 50,383,000 frankkal többet hajtottak be, az összes bevételi többlet 728,890,000 faankot tesz. A hátralékot tehát ezután kell még előteremteni. A pénzügyér jelentése rendre veszi aztán a különböző budgeteket. Az 1875-ki budget 51,815. e. 202 frank deficittel végződött: míg 1872-ben a deficit 142 millió, 1873-ban 46 mil. 6 volt a vasuti kamatbiztosítók 71 milliót tettek ki úgy hogy az összes deficit 1874 végén 311 mil. 860,599 frankot tett ki. Az 1875-ki budget előre láthatólag 64,210,482 frank deficittel fog végződni, mi az 1876-ki budgetet illeti, mely még nem tr rjesztett a kamra elé, a jelentés a kiadásokat 2,616,602,924 frankra teszi s így a kiadási többlet 31,845,170 frankra megy, mely jórészt az államadósságra és a hadügyminiszteriumra esik. Az 1870. év bevételei 258 mil. 200,877 frankra vannak előirányozva. (3,740,253 frankkal több mint 1875-ben.)

A kolozsvári kereskedelmi és iparkamara előterjesztése a keres. miniszteriumhoz a keleti vasutigazgatóságának Kolozsvárra áthelyezése iránt.

(Folytatás)

Miután a kereskedés és ipar kedvező lendülete akármely irányban, mindég egyenértékű az állam gazdagodásával, azt hisszük, felesleges hosszasan benn indokolni, minő szép feladatot teljesíthet a keleti vasút igazgatósága, ha forgalmának ügyszólva központjáról vezetheti az üzletet. Az állam-polgárok vagyonosodására s az adófizetési képesség emelésére azonban tán soha sem volt nagyobb szükség, mint most, a mikor az államháztartás viszonyai minden lehető jövedelmi forrás megnyitását és kiaknázását sürgetik!

Tekintve azonban a vasút-igazgatóság hatáskörének más részeit, a szorosabb értelemben vett igazgatást, minők a személyes ügyek vezetése, az ellenőrzés és a technikai kezelés, mindezeket Kolozsvárról jobban és több megtakarítással lehetne intézni, mint a fővárosból.

A személyes ügyek vezetésére nézve bátrak vagyunk megjegyezni, hogy miután alig van közhivatal, amelynél a hivatalnok egész személyisége, testi és lelki képességei egyaránt annyira igénybe volnának véve, mint a vasúti szolgálatnál: itt a képzettségre nézve legkönyebb egyén is birhat oly testi vagy mórbeli fogyatkozással, a mely őt a szolgálat némely nemére alkalmatlanná teszi, erre pedig a vasúti szolgálattal járó roppant felelősségnél fogva kiválgány helyes felismerése, tehát azok célszerű alkalmazásának föfeltétele. Ez azonban a távolban székelő igazgatóságnak lehetetlen. Most az illető előadó vagy más hivatalnok koronként befutja a pályát, s megvizsgálja az ezen vizsgálattól rendesen előre értesült hivatalokat, de az ily vizsgálat tüzetes ismertet nem eredményezhet: írásbeli jelentésekből pedig az egyéni minőségéről a leggyakrabban a legferdebb fogalmak támadnak.

Ép így áll a dolog az ellenőrzéssel is, amely egy 100 millió tőkéi képviselő és mil-

egyike az igazgatás legfőbb teendőinek. Az ellenőrzés kétségteletlenül hatályosabb és könnyebb volna, ha az igazgatóság a vonalon székelne. Innen különféle közvegi gyakrabban teljesíthetnék az ellenőrzési vizsgálatokat, ahogy tehetik azt. Budapestről, a honnan egy egész nap kell, a míg a m. keleti vasút kiindulási pontját érinthetik.

De nem csak jobban, könnyebben, hanem jelentékeny megtakarítással volna mide itt helyből intézhető. S érveink közt a szék hely áttételére nézve, a takarékossgát elv egyike a legkevésbé megdönthetőnek és szeretjük hinni — a leginkább döntöknek.

Határozottan merjük állítani, hogy a igazgatóság Kolozsvárt minden tekintetben kevesebbe kerülne, mint most.

A szállások olcsóbbak levén itt, mint fővárosban, az igazgatóság hivatalos helyiségei, a hivatalnokok szállás-bér-illetményein tetemes megtakarítást lehetne eszközölni; napidjakkal járó kiküldetések kevesebb időt ve vén igénybe, kevesebb kiadást igényelnének, a mindezeknél nevezetesebb momentum az, hogy számos hivatal és hivatalnok egészen feleslegessé válnék.

Jelenleg ugyanis a vonalon hét főnökség lesz, amelyek csak a távol székelő igazgatóságot helyettesítik. E forgalmi főnökségek számos hivatalnokakkal együtt azonnal feleslegessé válnék, mihielyt az igazgatóság saját vonalán állva, önmagát képviseli. Epen ezt ke állítanunk a pálya fenntartási, vonattörvénnyel, fűtőházi és gépgyári hivatalokról az igazgatóság távolléte miatt egy-egy magas álláshivatalnok van alkalmazva számos segéd személyzettel, és akiknek nagy részére nem lenne szükség, ha az igazgatóságnál ezen egyes osztályok előadóiként működő felügyelők a vonalon laknának és saját maguk végeznék a tetleges szolgálatot.

(Vége köv.)

A torna-vivoda igazgató választmányának jelentése.

(Folytatás a jan. 10-iki közgyűlésen.)

(Folyt. és vége.)

A vivodát ugyanis nagyobb és kisebb időközökben 1873-ban 73, 1874-ben pedig csak 53 fiatal látogatta, ezankivül az egyt 8 ifjút egész éven át ingyen tanításban részesített.

A tornaszatot a helybeli három főtanca állami tanítóképzde, s polgári iskola növekedéin kívül, melyeknek száma összesen 10-re tehető, 1873-ban 58, 1874-ben ellentlen már csak 24 ifjú és férfi gyakorolta.

Míg a férfiak mindinkább elmulasztják a kínálkozó alkalmat kellően megragadni, hogy a testi elkorcsulásnak a testi tevékenységgel a tal gátokat rakjanak, addig a nők a testigyakorlatokat napról-napra nagyobb terjedelemben kezdik űzni. Így intézetünkben 1873-ban csak 8 leány, 1874 pedig már 48 leány részesült a torna tanításban, s kilátás van arra, hogy e szám ez évben nagyobbodni is fog.

Az igazgató választmány mint a megző évben, ugy ebben is, minden lehető elvetett, hogy az okserien kezelt tornászok vivást, mint testet lelket egyiránt fejlesztő erősítő intézményt megkedvellesse, s ha ebből legistább szándéku működésnek talán mlett volna oly mérvű eredménye, mint azt óljtotta volna, az nem gyengeségnek, vagy tilasztásnak, hanem a választmány körén kívül álló oly körülményeknek tulajdonítható, melyken segítenie minden jóakaratú kötelesegerzett mellett is, hatalmában nem állott.

Az igazgató választmány az elmúlt évben mindössze 7 gyűlést tartott, a gyűlésben 59 határozatot hozott; a levéltár 38 ducal szapo.ottat.

A választmányi ülések idejének egy nagy részét ez évben az alapitoke kiegészítése, az évi jövedelem szaporítása, s az igazgatás és kezelés terén tett lépések és intézkedések ták igénybe.

Az ezen évben előfordult, az egyetemes érdekeivel kapcsolatban álló fontos mozzanatok a következők:

Az igazgató választmány mindenképp arra fordított kiváló gondot és figyelmet, hogy a próbaévre kinevezett tornamesterrel, ki a digi működésével az igényeket lehetőleg kigigíteni igyekezett, szerződésre lépjen, mégedig azért, hogy ezáltal mind a egyet, mind a tornamester, ha kötelezettségeiknek megfelelően lelkiismerettel megfeleljen, biztósval legyenek: másfelől pedig azért, hogy ha talán egyik fél kötelezettségének bármilyen eegét nem ténne, vagy eleget tenni vononék, a másik fél tőle egy bizonyos időt szabadadulhasson. A választmány a tornamesterrel a szerződést 1874. márczius 7-én meg is kötötte oly formán, hogy a tornáshen foglalt pontozatok értelmében a tornaállomásokban állandósította, azon kiköszsel azonban, hogy ha a szerződés bármily pontját egyik fél netalán megszegné, a szerződés hat heti felmondással bármikor hatvon kívül helyezhető.

(Folyt. köv.)

Diese Kreuzer-Annonce

beifolgt, daß jeder Concurrent die Preise geboten ist; trotzdem, daß die Preise an unerschöpflichen Quellen angelegt sind, sind dieselben doch in der Qualität über alle Erwartung befriedigend.

1. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	5. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	10. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
2. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	6. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	11. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
3. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	7. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	12. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
4. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	8. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	13. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
5. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	9. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	14. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
6. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	10. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	15. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
7. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	11. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	16. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
8. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	12. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	17. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
9. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	13. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	18. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
10. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	14. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	19. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
11. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	15. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	20. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
12. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	16. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	21. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
13. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	17. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	22. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
14. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	18. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	23. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
15. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	19. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	24. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
16. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	20. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	25. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
17. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	21. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	26. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
18. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	22. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	27. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
19. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	23. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	28. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
20. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	24. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	29. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
21. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	25. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	30. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
22. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	26. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	31. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
23. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	27. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	32. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
24. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	28. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	33. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
25. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	29. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	34. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
26. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	30. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	35. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
27. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	31. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	36. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
28. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	32. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	37. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
29. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	33. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	38. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
30. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	34. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	39. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
31. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	35. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	40. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
32. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	36. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	41. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
33. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	37. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	42. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
34. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	38. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	43. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
35. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	39. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	44. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
36. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	40. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	45. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
37. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	41. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	46. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
38. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	42. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	47. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
39. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	43. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	48. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
40. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	44. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	49. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
41. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	45. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	50. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
42. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	46. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	51. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
43. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	47. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	52. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
44. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	48. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	53. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
45. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	49. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	54. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
46. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	50. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	55. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
47. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	51. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	56. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
48. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	52. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	57. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
49. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	53. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	58. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
50. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	54. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	59. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
51. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	55. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	60. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
52. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	56. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	61. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
53. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	57. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	62. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
54. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	58. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	63. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
55. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	59. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	64. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
56. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	60. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	65. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
57. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	61. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	66. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
58. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	62. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	67. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
59. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	63. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	68. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
60. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	64. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	69. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
61. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	65. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	70. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
62. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	66. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	71. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
63. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	67. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	72. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
64. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	68. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	73. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
65. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	69. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	74. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
66. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	70. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	75. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
67. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	71. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	76. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
68. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	72. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	77. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
69. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	73. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	78. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
70. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	74. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	79. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
71. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	75. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	80. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
72. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	76. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	81. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
73. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	77. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	82. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
74. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	78. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	83. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
75. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	79. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	84. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
76. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	80. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	85. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
77. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	81. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	86. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
78. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	82. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	87. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
79. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	83. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	88. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
80. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	84. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	89. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
81. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	85. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	90. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
82. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	86. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	91. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
83. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	87. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	92. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
84. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	88. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	93. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
85. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	89. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	94. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
86. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	90. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	95. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
87. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	91. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	96. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
88. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	92. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	97. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
89. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	93. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	98. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
90. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	94. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	99. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.
91. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	95. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.	100. Ein 5. Güte gute Stahlfedern.

Gratias und franco erhält Jedermann einen illustrierten Waren-Katalog, in welchem sämtliche Waaren des Bazar FRIEDMANN, Wien, Praterstraße 28.

Közhaznu erdélyi képes naptár.
A vásárok pontos kijavításával. Ára füzve 26 kr.

Irodai fali naptár.
Ára 30 kr.

ERDÉLYI nagyobb képes NAPTÁR
1875-dik évre.

Hatodik évfolyam. A m. kir. ministerium s a Királyhágón inneni hivatalok teljes tiszti cím- és névtárával s kolozsvári kalauzzal ellátva.
A 14 n. 8-rét ivet tartalmazó műnek ára csak 50 krajczár.
Postán küldve 56 kr.

Községi jegyzők naptára és évkönyve
1875-dik évre. Ára 1 frt.

A „Magyar Polgár“ nagy naptára.
Szerkesztette K. PAPP MIKLÓS. Ára 1 frt.

Községi jegyzők naptára és évkönyve
1875-dik évre. Ára 1 frt.

Falusi gazda naptára.

A magyar gazdák, kertészek, lelkészek és tanítók számára, jeles szakfélék közreműködésével. Szerkesztő Mátyás Izidor. II-dik évfolyam.
Ára 80 kr.

KOSSUTH naptár.

Szerkesztő Honfi Tihamér. 5-dik évfolyam. Ára 40 kr.

Lidércz naptár.

Kalandok, bűnesetek, tündérregék, csodás történetek stb. gyűjteménye.
14-dik évfolyam. Ára 60 kr.

István bacsai naptára,

vagyis családok házigazdájának és gazdaságosoknak, névelőnek, helységi előjáróknak, iparosoknak és földmivelőknek való képes kalendárium.
20 dik évfolyam. Ára 50 kr.

A magyar nők naptára.

Szerkesztő Beniczky Irma. 7-dik évfolyam. Ára 60 krajczár.

ORVOSI zsebnaptár.

Hatodik évfolyam. Szerkesztő dr. Hochhalt K. Budapesti gyakorló orvos.
Egész vászonkötésben. Ára 1 frt 20 kr.

Protestáns új képes naptár.

Szerkesztette Dúzs Sándor. Ára 50 kr.

Borászati naptár.

Szerkesztő dr. Nyári Ferencz. 2-dik évfolyam. Ára 80 kr.

A magyarnép naptára.

Képes kalendárium. Sokféle hasznos és mulattató olvasmányokkal ellátva.
Szerkesztő Tatár Péter. Ára 30 krajczár.

NEVESSÜNK!

1875 évre szóló mulattató naptár, melyet azon reményben, hogy a jelen évvel minden valószínűség dacára sem lesz vége ennek a gyönyörű világnak, jobbra — balra pattogó vintecskékkel, előre — hátraugró szellemi bak ugrásokkal, bízhatetlen humorisztikus hazugságokkal, mindentelét kifigurázó sok képpel stb. stb. megcsinált egy asztromikus.
Ára csak 40 kr.

Nemzeti nagy képes naptár.

Szépirodalmi és ismeretterjesztő tartalommal, számos képpel. Szerkesztette Áldor Imre. Ára 1 frt.

Honvéd naptár. (Együtt katonai naptár.)

A magyar nép számára. Szerkesztő Áldor Imre. Ára 60 kr.

Hölgyek naptára.

3 dik évfolyam. Dús tartalommal; aranyfémű vászonkötésben.
Ára 1 forint 80 kr.

Leszállított gyáriáron

ASZLÁN JÁNOS
üzletében Kolozsvárt.

Szándékom a tavaszi időnyre üzletemet másképpen berendezni, ez okból jelenben dúsan ellátott férfi és női divat üzletemben található mindennemű kelméket leszállított gyári áron árusítok el, melyet a n. érd. t. cz. közönség szíves figyelmébe ajánlok.

Aszlán János.

(19)

Kolozsvár és Torda között a turi határon az országot meglátogató, nagy nevezetű „Hármas” egy korcsmári jog hozzá tartozó 12000000, 12 lóra való istállóval, tágas színpad, kerttel, szántóval, bő vizű folyó, mely az év mártius első napjától kezdve többéves használatra kiadott. Errekezhettek itt a Turban lakó tulajdonos Ferencz Jánossal.

(504)

(8-8)

Technikai mezga-árú, mint megkapok, zsinorok, alackok, tömlőszelencze- és manichgyöngy, kaucuk-tapasz, bor sörfőző- és víztömlők, kender mál, durvák és elkészítve, vetőgömbök, továbbá borszivattyúk, hűtőcsaró-gépek, valódi monfalconit, ajánl.

Sachs Henry, Bécsben, Stadt, Giselstrasse.

(456)

(3-3)

Bortermelőkre, borkereskedőkre és iparosokra nézve fontos.

A bécsi világtalálón 1873-ban és a st. pótlott kiállításán 1874-ben díjazott cs. kir. szab.

Patent-emelő-borszivattyúinkat,

műs, bor, seprő, sör, szesz, ecet minden vékony és vastag folyadék le és árhúzására, a kitiűtő képességre nézve kezesességgel szállítjuk 26-50 frtért, vagy minden szükséges szerelvényekkel, u. m. tömlő, csavarozó és sárgázók csappal 65-150 frtért árjegyzék kívánságra ingyen.

Bortermelő helyeken jó ügynökké fölvételnek.

Ostheimer Antal és társa, Versecz (Cél-Magyarhon.)

Ezideig ennél nincs jobb

W. MAAGER-féle

cs. kir. szab. valódi tisztított

csukamáj-olaj

Maager Wilmstol

Bécsben.

A legnagyobb orvosi tekintélyek által megvizsgált könnyű emészthetőségeért gyermekeknek a különösen ajánlva rendelvényezett legújabb, legjobban, természetes, s elismert legvalószínűbb szer; a mell s tüdő bajok, görvél, foltok, dagadtok, bőrkütsések, mirigy bajok, gyengeség stb. ellen. Üvegje 1 frt. Bécsben a gyári raktárban: Wien, Heumarkt Nro. 3. ugyis az osztrák-magyar monarchia minden birodalmi gyógyszer-tárában s fűszerkereskedésében.

A használati utasításon és üvegen a Maager név rajta van, ezért a tévedés elkerülése végett az csak „Magyar Dorschleberthran“ névvel keressék.

A bécsi világtalálón az Ausztria, Francia-, Olasz- Németországokból és Angliából kiállított hason fajta csukamájolaj közl csapda a Maager-féle tisztított ki a nemzetközi jury érdemremmel.

STEIN JÁNOS

erd. muzeum egyll. könyvkereskedésében Kolozsvárt a következő 1875. évre szóló naptárak

kaphatók:

Gazdasági zseb naptár

1875-re.

Tizenötödik évfolyam. Szerkesztő tulajdonos

Kodolányi Antal.

Csinos jegyzőkönyv alakban, vászonba kötve tizenkét utasítási havi füzetrel együtt 2 forint.

„ATHENAEUM“

nagy képes naptára 1875.

Ára 1 frt.

Postán bérmentve megküldve 1 frt és 10 kr.

A „népszaszoja“ naptára.

A magyar nép számára. Szerkesztő Áldor Imre. 7-dik évfolyam. Ára 40 krajczár.